

عنوان مقاله:

تحلیل عوامل اثرگذار بر توانمندسازی کارآفرینی زنان روستایی سرپرست خانوار در شهرستان سراب

محل انتشار:

دوفصلنامه راهبردهای کارآفرینی در کشاورزی، دوره 9، شماره 17 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

مجتبی سوختانلو - Faculty of Agriculture and Natural Resources, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran

زهرا هادی - In Agricultural Management, Faculty of Agriculture and Natural Resources, University of Mohaghegh - Ardabili, Ardabil, Iran

بهرام ایمانی - Faculty of Social Sciences, Department of Urban and Rural Planning, University of Mohaghegh Ardabili, - Ardabil, Iran

خلاصه مقاله:

چکیده مبسوط مقدمه و هدف: بی‌توجهی به پیشران‌های اصلی تاثیرگذار بر توانمندسازی زنان روستایی، خصوصا در بخش اشتغال و کارآفرینی، همیشه بر پتانسیل‌های اشتغال‌زایی، ظرفیت‌های روانشناختی کارآفرینانه و جایگاه واقعی زنان در توسعه فرهنگی-اجتماعی و اقتصادی یک جامعه روستایی سایه افکنده است. لذا بهبود توانمندسازی زنان روستایی، به عنوان یک عامل کلیدی در کاهش شکاف‌های جنسیتی و یکی از ارکان مهم توسعه یک جامعه روستایی است. در این راستا، هدف تحقیق در قالب ۱۰ فرضیه اصلی، تحلیل عوامل موثر بر توانمندسازی کارآفرینی زنان سرپرست خانوار در روستاهای شهرستان سراب بود. مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع تحقیقات توصیفی-تحلیلی بود که به شیوه میدانی انجام شد. جامعه آماری شامل کلیه زنان سرپرست خانوار (N=610) در روستاهای شهرستان سراب بودند که به روش نمونه‌گیری چندمرحله‌ای تصادفی با انتساب متناسب، تعداد ۳۶۳ نفر از ۱۸ روستا و ۵ دهستان (دهستانهای رازلیق، ۷۷ نفر، حومه، ۱۰۰ نفر؛ ابرغان، ۹۶ نفر؛ اردلان، ۴۶ نفر و آلان برآغوش، ۴۳ نفر) به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. تحلیل فرضیه‌های تحقیق، با استفاده از مدل‌یابی معادلات ساختاری به روش PLS و با کمک نرم‌افزارهای SmartPLS نسخه ۳ و SPSS ۲۲ انجام گردید. ابزار تحقیق، پرسشنامه ساختارمند بوده که برای بررسی روایی ابزار تحقیق، از روایی همگرا (با کمک AVE) و روایی تشخیصی و برای پایایی ابزار تحقیق از مقادیر بار عاملی، پایایی ترکیبی (CR) و مقدار آلفای کرونباخ استفاده شد. یافته‌ها: نتایج مدل‌یابی معادلات ساختاری نشان داد که در زمینه اثرگذاری مستقیم بر توانمندسازی کارآفرینی زنان روستایی، به ترتیب اولویت، عوامل پتانسیل‌های اشتغال‌زایی، مالی-اقتصادی و فرهنگی-اجتماعی تاثیر مثبت و معنی‌داری داشتند؛ اما تاثیرگذاری عامل روانشناختی بر توانمندسازی کارآفرینی زنان روستایی معنادار به دست نیامد. همچنین، مهمترین عوامل اثرگذار بر توانمندسازی کارآفرینی زنان روستایی به واسطه نقش میانجی پتانسیل‌های اشتغال‌زایی (اثرگذاری غیرمستقیم)، به ترتیب اولویت، شامل عامل‌های روانشناختی، مالی-اقتصادی و فرهنگی-اجتماعی بوده است. نتیجه‌گیری: مدل مفهومی تحقیق توانسته است در سطح مطلوبی عوامل اثرگذار بر توانمندسازی زنان روستایی را تبیین کند. با آنکه عامل روانشناختی اثرگذاری مستقیم و معنی‌داری را بر توانمندسازی کارآفرینی زنان روستایی نشان نداد؛ اما به واسطه متغیر میانجی پتانسیل‌های اشتغال‌زایی، بیشترین تاثیر (۱۳۱/۰) را در مقایسه با متغیرهای مالی-اقتصادی و فرهنگی-اجتماعی بر توانمندسازی داشته است. ارتقاء توانمندسازی روانی و تشویق زنان روستایی از طریق برنامه‌های آموزشی در زمینه بهبود ظرفیت‌های روانشناختی زنان در اشتغال و کارآفرینی، ساماندهی شرایط مشارکت‌های بیشتر اجتماعی و اقتصادی زنان روستایی در برنامه‌های توسعه روستایی و کارآفرینی، تقویت صندوق‌های اعتباری، ایجاد بازارهای محلی با مشارکت حداکثری زنان روستایی و حمایت از کسب و کارهای کارآفرینانه آنان می‌تواند بر بهبود توانمندسازی‌شان اثربخش باشد.

کلمات کلیدی:

,Empowerment, Employment Potentials, Entrepreneurship, Rural Women, Sarab County

توانمندسازی، کارآفرینی، پتانسیل‌های اشتغال‌زایی، زنان روستایی، شهرستان سراب

